

"Istarska Riječ"

Istarski svakog četvrtka uveče.
Svaki drugog četvrtka domaća literarni priča, "Mladi Istran".
Preplaća za tuzenjsku iznajmlju
15.— lira na godinu, a za Izozemstvo 25.— lira. Uredništvo i uprava: Istarska Riječ — Trst — Via S. Francesco d'Assisi 20/1. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEČ

Tijednik za pouku, gospodarstvo i politiku istarskog naroda.

Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari! — Narodna poslovica.

Novi, crni oblaci

Vedro nije u nas ni do sad bilo. Vladu se mijenjale, mijenjali se i programi, no obzor je za nas ostao uvijek tmuran. Fašisti smo mi Jugoslaveni dobro očuhili, dok su bili u opoziciji, a čitimo ih i sada, dok su na vlast. Dobra od njih nismo imali, niti ga imamo. Zlo ovako, loše enako.

No čini se, da će odsada biti i gore.

Otkad je Matteotti umoren, fašistička je stranka doživljavala jedan potres za drugim. Tu procesi, tu brojna porazna optužbi, tu unutrašnje svađe, rasčiđeni i sve tako redom. Taj su fašistički dar-mari upotrebljive sve opozicione stranke i počele neobičnom žestinom da jurisu na Mussolinijevu vladu.

To je trajalo sve do pod kraj prošle godine. U Italiji su već mnogi držali, da su Mussolinijevi vladavini izbrojeni dani. No prevarili se. Nije Mussolini čovjek, koji će pred svojim Italijanima da uzmakne. Jednim je mahom pritegao uzde, začepio protivničkim novinama ustia, naložio, da se po čitavoj zemlji premetne kuće i stvari i koliko sumnjivih pojedinačnosti i nadanjput je oko njega sve zamuklo.

Nu Mussolini ima za neke stvari dobro oko i tanko uho. Uvjeroj je čovjek, da pod nim mukom njegova mnogobrojnih protivnika nešto vrije, pa da ne dodje do kakvog novog iznenadjenja, pozva na okup sve svoje pristaše, sve svoje crne košulje, i naloži im, da pretresu sve părlike i neprilike u stranci i u zemlji, i da odrede, što treba učiniti.

Glavnu riječ kod svih tih raspravljanja voda je, dakako, on sam. Bilo je medju fašistima i takovih, koji su željeli, da bi se prema protivnicima postupalo nešto bliže, ali je prevladala druga struja, tako zvana skrajna ljevice, koja je bila za to, da se u borbi protiv političkih i vladinih protivnika upotrebljavaju najostrije mјere.

Ta struja iznijela je i odmah svoga čovjeka, koji će te odlučne mјere umjeti i da provede. To je Farinacci.

Tko je taj Farinacci? Vele, da je bio željeznički činovnik, no sad se ne piše, što je bio, već što jest. Farinacci je dakako urednik fašističkog lista "Cremone Nuova", on je i poslanik u rimskom Parlamentu i, što je najglavnije, desna ruka Benita Mussolinija. Sad je evo postao i glavni tajnik čitave fašističke organizacije, a to će reći — diktator, a to će opet reći, da izuzevši Mussolinija, ne će biti nikog, kome će imati da polaze račun o onome, što bude činio i određivao. Farinacci je od nekoliko dana ovamovo uz Mussoliniju apsolutni gospodar Italije.

Kako će on upravljati batinom, što mu je ruke dala najpremirljiviju struju italijanskih fašista? Po onome, što je evo izjavio prigodom nastupa svoje nove službe čini se, da će ta batina biti vrlo luta i teška. Rekao je: Fašizam je dobio bitku, sada treba još da izvođi čitav rat. Budući da protivnici pokusali, da ometu taj njegov program, tada će fašizam cplet da zaigrat kolo, kašto ga je već jednom zaigrat bio.

Najvažnija je pak ona njegova izjava, gdje veli, da tko nije u fašističkoj organizaciji, taj da je — protivnik.

Da sada je naime bilo stranaka, koje nisu bile u fašističkoj organizaciji, ali su jednako simpatizovale s fašistima paće i podupirale Mussoliniju i njegovu vladu. Sada su evo i te stranke proglašene kao protivničke. Prema tomu Italija se danas nalazi podjeljena u dva tabora: u fašistički i nefashički (zapravo: protufašistički) tabor. To su dvije neprijateljske vojske, koje stoje jedna protiv druge i vrlo se muklo gledaju.

Zaista: crni se oblaci motaju nad glavnama našim...

A što ćemo mi, ako počnu sijevati i pucati gromovi?

Gledat ćemo, da sačuvamo svoj mir i hladnoću svoga sunca, kome će valjda jednom i nama domjeti po koju topiju zraku.

JUGOSLOVENI,
jeste li naručili „Istarske Narodne Pjesme“? Ako niste, požurite se! Knjiga se naručuje kod Uprave „Istarske Riječi“ u Trstu, Via S. Francesco d'Assisi 20/1.

,Tudja ljubav ljubi svoga“...

Ko se od naših domorodaca, koji ostaju kod kuće ili se iselje u tudišnji kraj, ne sjeca ovog besmrtnog stiba neumelog Preradovića?

Oni, koji ostavise očinski prag, svoje malo selo, svoju milu i drage, se bace u krušu tujdiga svijeta, najbolje osjećaju istinitost ove glavne misli, koja se blista u Putniku...

Evo vam našeg iseljenika, što ide „trbuhom za kruhom“, u namjeri, da se docepi zlatne, dolarske Amerike. Netom je ogroman vjak, stao, iznehuva u trušem kolo-dvoru, val se nareda: kao mračnjak prošuo širokom pličanku i hrli k izlazu. Među onima, koji čekaju, i onima, koji dolaze na-

staje struja uzbudnja, veselja, iznenadjenjalj. Tu se stiskaju ruke, ruke šire, lica se leži i za junaka se pitá zdravljaj. Ali, kako je krasno docekati i vidjeti svoje čeđe, krv svoje krvil. No ipak nekoliko došaša ostaju u toj bučnoj i bogatog go-mili nezapaženi, nepozdravljeni, od nikoga obdareni poljupcem i pozdravom: oni nasi seljaci iseljenici. Njihova prsto, smeteno, nestalo držanje očituje, da tu nema za njih srca, da je sav taj novi svijet za njih tudi i nepoznat. Po nošnji, vladavini, hodu, i razgovoru i nevoljnji priljubi može suditi, da dolaze sa se. Neke su oči još mutne od rastanka sa milom svogot.

Zaista, ljudi, ostavljate svoj rod, svoju zemlju?

Znamo i oviše, što ćete odgovoriti: ne može se doma živjeti, tijesna kuća, velika siromaština! Idemo da nadjemo blago i sreću! Ne svi ali mnogi od naših iseljenika, koji su tako kazali i misili ostavljajući svoju domovinu, kasnije su nebrojeno puta užašali: Ah, da mi je biti doma!

„Tudja ljubav ljubi svoga!...“

Da, kod kuće je tijesno, skupoca je, ne da se živjeti! Zašto? Prvo: naš čovjek kod kuće ne će da radi ustrajno, a drugo: ne će da radi svaki posao. Mnoge naše iseljenike u Americi i Australiji čekaju najponajnije i najpogibeljniji poslov. U nevolji, da nešto zarade, oni metu lice, čiste cipele, trijebe povrće, kada pomagaju kuhinju, čiste zadnje hode, a što je mnogo teže i opasnije: u utrobi zemlje, u dubini do 200 metara u vječnom prahu, mraku i zadušljivom zraku, vječnom prahu, mraku i zadušljivom zraku, crni kao beduni kopaju i lome uglijen i druge ruke uz razmjerno malenu platu i bez dovoljne odmora. Kao bi se od tih preobraženih naših iseljenika odvaja u svojoj domovini na tako maličište poslove?

Na taj rad se čekaju svi, svuda se provlače da se prehrane i stogod, skučaju za one, koje su kod kuće ostavili. Istina, mnogi se naši odlikuju u tudišnjem svijetu; radi svoje obrtnosti, vještine i znanja poput se na visoke položaje kapoduzetici, bankari, trgovci, činovnici, obrtnici, ali ovi su riječi, isčeščavaju u velikoj gomili naših prostih radnika i seljaka u tudišnjem kraju.

A koliko je onih, koji se izgubile u vrtlogu neobudzane slobode velikih gradova, te kao rasipni sinovi, sa znakom propasti u očima, bacaju zadnju paru u zadnju časvinu...

Koliko je onih, kojima je radi slaba uzgoja i još slabije vjere kod kuće razudnost i pokvarenost velikih gradova, ispisu i dušu i srce i — možak? Svi naši domoroci, od prvoga do zadnjega mogu nam kazati, da je u rodnom zavjetu doduše protrosto siromašno, usko, ali sve srčano, toplo i ljubazno, docim u dalekima krajevinama, u tudišnjim, nemas ni oca ni majke, ni brata ni sestre. Sve je ton novom svijetu bogatovaljda, veliko i široko, ali za tebe, iseljenice, po-biegli brate, hladno, mrzlo, bez srca i duše. Niko za tebe nema osjećaju, niko te ne će priviti bolesna i jadna na svoje grudi, nego možeš se nečemu nadati, ako imas još zdravju pluća i željezne mišice, da služiš bogatinjavama kao marva...

Ko može opisati žalost putnika, iseljenika, koji na Božić i Uskrs, na kruso ime, u slavi neba i zemlje, misli na svoje drage, na zavjetaj, gdje je u svakom stablu, u svakoj travici, u svakoj kućici, stazici i šumi gledao po jedno dragoo biće, znance i prijatelje?

Kada naši čitatelji pročitaju te riječi, neki će od njih, u dalekom svijetu ovaj čas osjetiti, da nemaju povrće, glave svoga krova, da počivaju na tudišnjem krevetu, kao krovac, izbjeglice. Znat će, da u blizini budućih, izbjeglice, znajuće kanda je stala pamet! Stalo daleko ljudima pamet, i sve će jedan dragoga da pitaju: — Ma, oštita, o sem noi mati o to, da te mati lor?

— Tutli un poco! — relaks bih ja, da nisam ovaj neutralni i da imam koliko glasu u kapitulu. Nego da ste čuli moje ljudje Fiume fiume!

— Med i mlijeko! — rogoberori oni. A tko bi došao video na Rijeci mlijeka, da nam je Grobnicanke ne zdes? Život? Poslov? A cijeli dan i ljudi i štiti. Moguće da se ovaj čas misao

lassi, senza un sold... — Kargoloti, „Titaniki“, — Mauretanije! Kakove vratje Mauretanije svoja cetiri vaporica ustegla iz prometa ona svoja cetiri vaporica ustegla iz prometa jedan ili dva? Dim? Kakav vratje dim? Da mi i naše žene ne pušimo razne „Vardare“ i „Kosove“, ne bi se na Rijeci upoče već ni znalo da dim! — Se ghe zé ogi a Fiume fumo — ſumo de macaroni — e no altro...“ govorio mi je danas jedan, koji slučajno vidi nešto dalje od nosa.

Na onaj i na sto drugih kudikamo duhoviti načina kritikuje se na Rijeci onaj članak „Idee Nacionale“. Ljudi u sav glas viču: — Ca uno trombacu okole, da nam je jako lepo i u dobro i da nam nis ne fali! To ne da drugo, nego samo da im ni treba nis skret za nas. Ma bravo, po moji dusu!

Stvar je zauzela takove dimenzije, da je „Unione Commercio e Industria“ odmah „balila“ onom listu u Rim i jednomo drugome u Milan telegraf, a ma „proprio coi fiocchi“, kako mi je rekao Franze. Nisu binali riječi, već onako oštro po fijumanski odbrusili su im nekoliko dokaznici, da je na Rijeci takova mizerija, kakove još nisu bili i da je skrajnje vrijeme, da se već jednaput za ovaj nesrećni grad nešto učini.

Slično je učinila i Trgovačka komora. I ona je rimskome listu odgovorila „per le rime“. Naivješ je udarila po ovoj tvrdnji, kao da je tobože promet na Rijeci dostigao razmjer predratnih godina. I još je sa cijim dokazala, kako se je Rijeci obezbeđivalo i Tomu i Romu, a nije joj se dato ni jedno ni drugo.

„Vedetta“ je izrazilo svoje ogorećeno negovanje, radi ovih brzovjaka. Ona ih je odustala i zato, jer je njoj, „Vedetta“, puno milije, da se o Rijeci govori kao o nekakvom predratnom Hamburgu. Treba naine znati, da je „Vedetta“ vladina mezinica, pa joj nije pravo, da se Rijeku prikazuje kao kakav mizeran, mrljav grad. Danas vlasta Mussolini sa svojim fašistima, a gdje vlasta Mussolini sa svojim fašistima, tu ne može biti mizerije, veli „Vedetta“, tu mora da je blagostanje, silno, nika-kada još nevidjeno blagostanje.

Tako je i s Rijekom. Na Rijeci vlasta najveće blagostanje; tome je dokaz taj, što je danas Rijeka pod Italijom, gdje vlasta Mussolini sa svojim fašistima. Komu taj dokaz ne dostaje, taj je ili stupoglav čovjek ili je pak „sovversivo“, da se o Rijeku govori kao ne protiv Italije. A da se pak meni, Rokuc, ne kaže, da sam i ja „sovversivo“, da evo svetano izjavljam: „ai ubri e ai orbi“, da je na Rijeci blagostanje tako strašno i tako još i ne vidjeno i nečuvano, da cemo mi svi Ricani, ako ovako potraje, jednoga dana svu puknuti, i to baš od prevelikog blagostanja. Očemo, orko tron!

Nešto ulja u vatru ulio je i naš Eduardo Susemel sa svojom brošuricom: „L'Economia Italiana nel 1924.“ O toj brošurici drugi put vise. Za danas ču samo da napomenem, da iz tabele, što sam je u njoj našao, izlazi, da je ovđe u godini 1913. uvoženo i izvoženo po moru oko 23 milijuna kvintala robe, dok je u čitavoj godini 1924. istim putom utisno i izlilo jedva 4 milijuna kvintala. Susemel zaključuje s pravom, da smo mi vrlo daleko od prometa, što smo ga imali prije rata.

Nešto obiljeti je osobni promet. Tako je na priliku na čistu srijedu izvoženo 30 automobila Fijumanačca samo na Rukavuštinu, a istoga je dana uvoženo u grad barem dyotriku foliko zbrinjaji i indigestija iliti neprobava. U svojoj blagostoj brošurici moci će naš Susemel, da kontstatuje, kako je na čistu srijedu 1925. u našoj trgovackoj bilanci postignut — pareggio.

Inače je i naš sam pokladni utorak bila na Rijeci — mafa. Gđe su oni divni, riječki, pokladni „Korzi“, one nebrojene kočije, grupe i maski! Gđe one hiljadne i hiljadne ljudi, koji bi sa svim stradu hiljadu na Rijeku, da se na gledaju onog čuda? I to je kao i koješta drugo isto je po vragu.

Ipak se tu i tamo vidjeli po koja maskara. Pod već došla mreža Ninetta, i hudo me nijeda natentalata, te sam i ja otišao s njom i maskare. Išli smo ispod ruke: ja kao Frakanapa, a ona kao Kolombina. Savsim pristojna i ona i ja. Isprva islo sve lijepo, diskretno. Ninetta bi kifikad dobacila koju sa svojim falsetom, a ja opet s mójim — i moram reći: s veće sive siri i siri, i već je pače zahvatilo u jugoslovenski teritorij, pa nije isključeno, da bas radi toga da dođe sa susjednom kraljevinom, da i diplomatski travičići, a da priveli putnik u svu ova manje škodljivi plinovi iz mnogobrojnih tvornica jednoga tudišnjeg grada.

Do ovakovih zaključaka morao je da dodje svak, koji je pročitao onaj bombastični članak u „Idee Nacionale“.

Kad je mojim Fijumancima došao u ruke taj spomenuti članak, njima kanda je stala pamet! Stalo daleko ljudima pamet, i sve će jedan dragoga da pitaju: — Ma, oštita, o sem moi o to, da te mati lor?

— Ecco la ricchezza mobile! — pokazivala je prstom na najtrbušatije peščenice, koji su stali gore i dolje po trgu — i cijeli svijet udri u smijeh. — Ecco la miseria stabile! — pokazivala prstom na mene i opet svu i pjesak i grobhot.

I ja sam se smijao, ali onako nekako topo blestasao, idiotski.

Pers kossa ti se ridi, maskaret?... pitali bi me igdješki.

A ja bih odgovorio: — Me se ride, perkë i me ka kalado el filo dela kaza, bil, bil hil... A neka ženska iz gomile: — I te ga kalečo... i tu je nešto dodala, što ja nisam mogao čuti... ali nešto su se svi oko mene grobholom na-pjevamo: — Senza un sold moretina ti me smijali.

Politički pregled

POLITIČKI POLOŽAJ U ITALIJI

Mnogobrojna nagovještanja, da je fašizam likvidiran, te da je njegov konacni slom samo plitanje od nekoliko mjeseci, nisu se obistinila. U ovom času fašizam izgleda na pri polug komplaktniji i horbeniji nego li ikada prije.

Novi generalni sekretar stranke, Farinacci, prigodom preuzeća svog novog mesta, izdao je fašističko-bojani proglaš, u kojem ih poziva, da se odlučno spremne i stisnu redove, da se napokon izvođe potpuna pobjeda. „Ne ćemo viči upasti — kaže u proglašu — u sentimen-talne pogreške zadnjih godina. Najprije smo se prevarili držci, da se pobijedjeni, protivnici ne će usuditi da nam zatrepi put. Zatim smo mislili, da će nam s kojom odrekom i s kojim sporazumom sa ljudima starih stranaka, biti omogućeno da postignemo potrebito normalno stanje u zemlji. Takođe je pokusaj propao, a naš vad u dionicu gestom znac je da nas jed-va udarcem oslobođivi svih ucjenjivaca i lažnih

prijatelja, Mussolini je jasno progovorio: »đo-
bili smo bitku, a sada moramo dobiti i rat.
Ove je naš program i naša budućnost.«

Istodobno Farinacci poduzimljene energične
korake, da likvidira brojne sporove u stranci
i da priveže netrag u stranku što veći broj
disidenta, koji su se u zadnje vrijeme bili
sino umnožali. To mu polazi za rukom, tako
da likvidira disidentski pokret u mnogim
krajevima, kao na pr. u Parmi, Piacienci i
Aleksandriji.

Naprotiv ovom ozivljavanju fašističkih ređova, kod opozicije vlada još uvijek zabuna i nesigurnost. Uzrok ovaj pojava leži u neuspješnosti takteve većeg dijela opozicije, koja se je potukla iz Parlamenta i držala da će moralnim pristiskom srušiti Mussoliniju i njegov režim. Doista, opozicija je viješt i uspijelo postavila moralno pitanje vlade i faktično moralno utakla u italijanskom narodu. Mussoliniju i njegovu stranku, ali cijelu njih postigla. Mussolini je preko tog moralnog pitanja prešao sa podignutom penicicom i pošao svojin putem ojačavaći i oružavati još bolje svoje redove. I sad se opozicija nalazi u nepriliku razumjevši da treba zaci u realnosti i dnevnim borbi toli u Parlamentu koli u svim manifestacijama državnog života, i tako korak po korak tuči protivnika.

Većina opozicije odlučila je da se povrati u Parlament. Te je izričito naglasio vodja unutar socijalista Turati na jednom sastanku u Milani, dok se socijalni demokrati Giuffrida tudi prepovrgave sa Giolittijem za stvaranje jedinstvenog opozicionog bloka u Parlamentu, koju zastupa, bez obzira na različita lica sporedna pitanja. Nije se brinuto ni za nebitno dogodjaje i spletki unutar stranke ni za litičke utakmice u političkom životu, a opet je njen uglov ugled kod socijalnih demokrata i drugih stranaka neprestano rasao. G. 1912. izbrana je kao zastupnik izbornika u Elberfeldu.

Medutim, Mussolini čini već prve izborne pripreme, da u svakom času, ako dodje do gustih, raspusti komoru i provede nove izbore. Dne 9. marta t. g. sastaje se italijanski Parlament, pa čemo vidjeti, kako će se stvar dešavati.

2. februara 1919. izabroa ga je parlament predsjednikom republike, a 24. oktobra 1919. produžio je njegov mandat do 30. junia 1920. godine.

Proslava 50-godisnjice francuske republike

Dne 28. februara le godine umro je predsjednik njemačke republike, von Ebert. Eber-ova smrt izazvala je općenito žalost u Njemačkoj. Nije u čudo. Njegovom smrću Njemačka gubi jedan jasno i karakteran duh, koji je — u moralno i materijalno razvijenoj družini — znao da sačuva posvemstveni mir i red u državi. Od prvog dana preokretu u Njemačkoj se obvezno mora ukloniti.

poti od truda. A kad bi ga čepali takovi
žalostni pensiri, kad bi ga počela grizti uti
pročekati črv, najvećim bi bila hitnja matiku
na kavandanju i pošala u svoj konobu i nugaliju
se vina, dokle ne bi zna za sobom, ni za svim
svitom. Ma ni to ni noga. Veselije bi bila
umra nego se upijanja, da se valja kako
blaze nego se u vodu.

Danas mu je bilo gržje nego nikada. Kako pridučer mu je ušao niki hlapčić, ča mu je vrácej ovec i sad je usta sam priz nenoga mušoga, ni ženskoga, ki bi mu pomoga.
Toni se ubrane, da vidi, ki ga to zove i gleda priko graže svoga kuma Bortula. Mu hanča, koji je hodija iz svojih bradaj.
«Bogだ, Bog, kume! San ništo pomal

Mara se je bržina muciila, koliko je mogla, ma
ča češ, ne more ni na sve.
Valja se strpiti, ter i Bog je trpija, kad su
ga finta na križ ubrsili. Stin se je Toni valj
listi.
Dokle je Toni tako dela i regulira po bra
jad, sunce se je pomalo dizalo, a da ga on
ni junka zapazija. Kad je finija delo, pogleda
je pa starov navadbi na nebo i vidi je, da je
jun bila pasala jena ura sunca; pak da je
vrime, da gre na ručenje. Mara bi se mogla
prebiti, ali nis je.
"Ste dođa viditi eli je di uđi Bogu...."
"A sam verol Ma fala budi Bogu, ni ču
Nego gori na Tinjaštimi i Križaštimi je r
učiniti skode. Kako, vidim oblak je p
zgoru."
"A beni, gori je mora napro stoči, je!
Tamo ni u tolika nestiča, kad dođe g
ako će bi bila poli nas. Gori da je
fažo, ripu i kapuz, a loz manje. Fažo je
poguljen, a ripu i kapuzu grād ni ne sli

razjaditi, da te se krumpiri uhladiti, a krum-
piri ko nisu tepli nisu dobri.
Bretic je skakao po koruni, nušija po travi,
i zajno je kihao. Trava je još bila puna rose,
koja se je pomalo dimile, a kad bis pogledao
po njoj protiv sunca, vidjala si kako jedan velikač
i široki probin pasa u svih sedam koluri. Jutro
je bila lipo, da si lipčega ne moreš zamisli-
ti.
Sunce se je pomalo, pomalo dizalo na ve-
dran i čistom nebnu, na kojen se ni nideri-
dje tanka jednoga oblaka. I nedan ne bi
bila rekla, da je to modro nebo moglo nositi
tako crne, tako sive, tako žive ogani-

republika bila slaba i, kao je izrazio jedan od velikih republikanaca, bila je "mali plamčak usred mnogo neprijateljskih vjetrova. Uzavare zaprke u opoziciji, slabost restauracije i državnog udara sve se više udaljavala te sve uistinu uvrstivalo pravo jednakošti i pravde. Ustavom od 1875. izvršene su mnoge izmjene u duhu savremenih problema, koji su se pojavili pred modernim narodima. I u budućnosti će francuska demokracija ravnati i rukovoditi tim - nacelom prilagođivanju duhu vremena, te će dati u svijetu red i zakona prijeđen jednog velikog slobodnog naroda vjernog idealu i svojoj historijskoj misiji. Uvaj je govor saslušan steočki od cijele komore te pozdravljen dugim aplauzom. Na to je predsjednik vlade, Herriot, dodao: "Vlada se pridružuje plemenitim riječima predsjednika komore, kojim će sa slavnoj strasti od republike uzdigao. Vlada će sa svojes trane prošlost da nije zavisi učiniti, da ostvari sve one, što ta veličanstvena žrtva narodike uobičajeni i očekuju.

kraj toga na jednu priliku za silovanje žena i mrvarevanje djece, govorilo da su to djeca Antikristova. Svoja nedjela provodio je kod mnogo desetaka žena u temošnjem kraju. Sud je požudnog starca osudio na pet godina i četiri mjeseca teške tamnicice i riješio ga je gradjanstvog prava na tri godine. — Sa službenog se mjeseta javlja, da italijanska vlada ne namjerava odstupiti sa svog gledista u pogledu zahtjeva, da jo Egipat bezodvlačno odstupi područje na granici Tripolisala, na kojem smještena je poznačena oaza Jarabub. U tom smislu osuđane su nove instrukcije italijanskog poslanika u Egiptu. O koracima, koje italijanska vlada namjerava poduzeti, obavijesten je i egipatski poslanik u Rimu. — Američki senator Koppeland iz New Yorka protestovao je u senatu protiv odluke Vijeća Ambasadora, da se imaju usmisliti tvornice Zeppelin. Senator Koppeland je izjavio, da će on predložiti jednu rezoluciju, kojom će zatražiti, da američka vlada službeno saopći konferenciji Ambasadora svoje stanovište da su naime Sjednizene Drzave protivne rušenju Zeppelinovin tvornica u Njemačkoj. — U komisiji poljskog sejma (parlamenta) za zaštitu radnika, podnesen je nedavno zamisli referat o položaju i broju poljskih radnika u Francuskoj. Poljskih radnika u Francuskoj ima oko 510.000. U nekim departementima francuskim čini poljski radnici 33 i pô posto cijelokupnog zitelještva i u nekim industrijskim centrima doseže broj poljskog radništva do 68 posto cijelokupnog uposlenoga radništva. Broj poljske djece, koja mora pohađati školu, kreće se oко 30.000. Školski odnosi nisu najbolji, napose se osjećaju nestaću sposobnog poljskog učitelještva. — Posljednji je dan bjesnila strahovita oluja na sjevernom moru; na obalama Islanda propadale su mnoge ribarske ladje. Koliko je dosada ustanovalo, u valovima je našlo smrt 84 ribara. Veliki transatlantski parobrod Outlander of Canadian Pacific kompanije na skoro se pred ulazom u lužu Kompenstoun u Irskoj. Parobrod broj 17.000 tona. Preko 300 putnika i posada parobroda spašeni su. — Bugarsko. Sobrane (parlament) je nastavljalo diskusiju o projektu zakona o zaštiti države. Govornici opozicije, kao demokrata Milivoj socijalista Pandurović i radikal Stancov sami su priznali potrebu stroghih mjeru protiv stalnog izazivanja boljevičkih agenata. — U Rio de Janeiro je oteljito u zrak skladiste eksplozivnog materijala. Oko 100 osoba je ubijeno a 600 ranjeno. Eksplozija je srušila ili ostetila 3000 kuća. — Jedna banda bugarskih komita pokusala je, da predje rumunjsku granicu u Dobrudži, ali je postlige uporne borbe bila odbijena. — Iz Bruxellesa sejavlja, da će belgijska komora biti raspustena 7. marta, noviborci odredjeni su za 5. aprila. — Prema jednom vijesti iz Carrigrada carigradski kalif zatražio je od Sv. Sinoda, da odmah izaberu novoga patrijarha. Izgleda, da bi Turška htjela da na sjedištu vijeća naroda izdaje sastavljenu stvar.

Kratke vijesti iz svih strana

— Prema informacijama izvještajnice "Chicago Tribune", ustanak se u Turkestansu pratio angorske vlade proširuje, te situacija u Turskoj postaje iz cas-a cas sve teže. Sluzbeno se konstatira, da je turaska vlada izgubila svaki upliv u triestu kurdske vilajeta. Turske su čete pod vodstvom Kiasim pase porazene. Ustasama ju uspijelo, da prednjim četama otkinju odstupnicu, pa se ne isključuje mogućnost, da će citava jedna kolona Kiasim pašinskih četa biti zarobljena. Veliki broj oficira turske redovne vojske prelazi na stranu ustasa, a isto tako vojnici u masama pribegaju ustasima. — Organ filofašističkih klerikalaca "Corriere d'Italia", u jednom izvještaju iz Barija tvrdi, da je situacija u Albaniji vrlo ozbiljna. Nova republikanska vlada počela je proganjati katoličko svećenstvo, koje je na klonjenje Italije. Nečoj su već pobegli u Italiju. Protiv Italije se u Albaniji vodi bjesomučna kampanja. Isti list poziva italijansku vladu, da se zauzme za svoje progoneone državljane u Albaniji i da poduzeće korake za zaštitu albanских katolika. — Jugoslovenska generalna direkcija carina (statist. odjeljenje) izradila je potpunu statistiku jugoslovenskog izvoza za prošlu godinu, tako da se sad mogu registrisati i potankosti. God. 1923. izvoz je iznosio 2.505.914 tona u vrijednosti od 8.048.843.930 dinara, a god. 1924. iznos je 3.915.700 tona u vrijednosti od 9.538.774.432 dinara, prema tome vidimo porast od 889.786 tona i od 1.489.930.502 dinara vrijednosti, tj. u tonama porast od 29.41 posto, a u vrijednosti porast od 18.51 posto. — Bečke novinejavaju, da je bivšem graditelju i šefu tvornice Zeppelin, u Friedrichshafenu, dr. Karlu Arnsteinu, povjereno od drustva "Goodyear Zeppelin Corporation" da pripremi nacrt za gotovom stvari.

Domaće novosti

SELJACI, ĆUVAJTE SE VARALICA!

nialnog ureda u Londonu, tokom prošle godine, uselilo se u Palestino oko 12.000 Židova, a iz Palestine je iselilo oko 2000, tako da je kroz tu godinu povećano punčanstvo za 10.000 stanovnika. U zadnjoj godini je karakter useljenih bio znatno drugačiji jer je ujedno veći broj židovskih bogataša, koji su osnovali nova industrijska poduzeća. — Šest najvećih engleskih radničkih organizacija, udrženih u "Triju Uniju", donijele su zaključak, da u slučaju, ako industrijski i sporazumi s konzervativnim vladom izvedu pritisk na radništvo, svih članova ovih organizacija stupiće u strijaku. Ako zbija dođe do tog strijaka, onda će to biti jedan od najvećih, što ih je Engleska i uopće Evropa doživjela u posljednjem vrijeđem. — Kakojavla ruskog Rabobata Gazeta iz Iževska, završen je tamo upravo senzacijonalan proces protiv 64-godišnjeg starca Batujeva, koji se je izdavao za Krista. Batujev je u prošloj godini pod imenom sine Gospodinje krunio ženama darove, ne propuštajući

Kad ja u podne použinan ležen u hlad i počivan, a ona mora vred posudu prati.»
«Verujem, kume, verujem, vidin i ja soju Stanu, i ona se nadela, ki ima još i ščeri i je samom, a kume Mari je samoi deset boli se, kume moj, stilo hlapca ki bi dela sve Valja da gre orati, kosititi, kopati, z блага na vjeće i svaskamo kamo je potreba. A za ovce će da mi hi vraćaju dica Jožina i miliko. Jedan dan neka muzu oni, drugi da

„Bejalo ti, ki mama dice“, je rekla tužno Toni. Beside kuma Bortula su ga razalile, ki je učinkovito na noga. Že je pustila, da je vse dobro.

si ga domisne na uno, ca je njeza počela
najveć bošilje. „Ma će čemo, će forši Bog
pomoći! Nego hojno! Valja da gren vred
doma, xi nimam nenoga. Hlapčić mi je pridružen
poša ēa, pak mi nima ki ni zajati blago
čuštaš. Uči, uči, uči, uči, uči, uči, uči,
mladića od dvajset, dvajsetipet lit. A bin g
moga valje i justati, ne?“
„Morete, kume, morete! Ko će doj ne
dođe valje, magari još većeras s vam!“
„Čušledati! A za plaću, ča da ma rečen“

Toni se potesa za uhon, jeno malo je mislio, dokle ne najzad reka:
"Unen malon sam da vam pet veliken na mislicu ubuciva san ga, mu uten velikem ce uzurci, a veet, a ja ni niti san znam. Kolika bin mu da vam vodim." "Veliki su blacevi nam," Neri veruju da

Toni i Bortulo bili su preteljici od zdavna. I u soldatij su bili skupa, u marinji, i kumi su bili makor po dva bota. Toni i Maru su držali na krstju Bortulovu dicu. Ma svejenio se Toni svomu kumi kuma.

Toni i Bortulo bili su preteljici od zdavna. I u soldatij su bili skupa, u marinji, i kumi su bili makor po dva bota. Toni i Maru su držali na krstju Bortulovu dicu. Ma svejenio se Toni svomu kumi kuma.

ki stiže dođi služiti manje od deset fijora na misesec. A i za ubući bi stili da se hi ubratića.

„Ben, neka budet ponudite mu deset fijora na misesec, jisti i pitи, kako i mi, a za ubratića

“Ca ja znam; dosad sam imao nikoga malegog, radicatice, ma utakvici nisu za mì, kone za lezati poli ovac i dilati surlic i vidalice. Zato mi deboto ni ni za, da je posa ca. Meni mi Tonu za kumon Bortulom, a Bortulo se jazka ubranci, nego je relka, hodeci: „Ne bojte se! Cu vùtinji, lako i sam za se i poša je dalje. (Nestaviti će se).

† Don Josip Kompare.

Javljaju nam iz St. Louis Mo. (Sjednice Države), da je tamo dne 11. februara te godine preminuo Don Josip Kompare, bivši kapelan u Buzetu i višegodišnji župnik u Ospu.

Pokojnik je bio preko 16 godina pokrajinski zastupnik u istarskom zemaljskom saboru, gdje je stekao sebi velikih zasluga i priznanja. U nacionalnom boju stajao je u vijeću uz dra Laginju, Spinčića, Mandića i dra Trinajstića.

Godine 1907. preuzeo je zadaću, da ustanovi slovenačko-hrvatsku katoličku koloniju u Sjednjencima Državama. Iste godine oputovao je u Ameriku i nastanio se u St. Louisu Mo., gdje je sagradio novu crkvu sv. Josipa za slovenačko-hrvatsku koloniju.

U zadnjim godinama obuzela ga naročita želja, da se ponovno vrati u domovinu: No, bjelest mu nije toga dozvolila. Boleo je na vodenici, uslijed koje je i preminuo.

Svagdje, gdje god je službovac, pokazao se kao izvrstan buditelj narodne svijesti. Bila mu laka tudi zemlja!

† Juraj barun Vranczany-Dobrovinić.

Pišu nam iz Rijeke: — Pređ nekoliko dana preminuo je svrđe ugledni rođoljub, g. Juraj barun Vranczany-Dobrovinić. Pokojnik je bio kroz dugi niz godina jedan od stupova našeg narodnog društva na Rijeci. Ovdje se rodio 30. januara 1838. Nakon dovršenih studija na još početku igralištu ulogu među riječkim Jugoslovenima. Bio je dugogodišnji predsjednik "Narodne Citasnice". U svakom narodnom, kulturnom i ekonomskom radu igrao je vidnu ulogu kako pokretac. Osnovao je mnogobrojno dobrovratno zaklade, i bio je dobročinitelj mnogih kulturnih društava, a osobito školske mladine. Bario se u mlađim godinama s mnogo razumijevanja i spreme izučavanjem prirodnih znanosti. Visoko cijenjen radi svoga čvrstog znacaja i izuzornog rođoljuba bio je izabran 1918. godine za počasnog predsjednika Narodnog Vijeća za Sušak-Rijeku. Neka je velikom rođoljubiju i dobrovratu laka zemlja i vječan spomen!

Opet jedan lijepi primjer.

U zadnjem smo broju našeg lista domjeli kako su se naša braća u Americi sjedila "Istarske Rijeće". Sada nam javlja iz Buzeta, novi slučaj rođoljubnog čina naših Istrana u Americi. Glazbeno društvo "Sokol" u Buzetu primilo je od svoje braće iz Amerike lijepi dar od 440 L. Darovane sljedeći: Blaž Zlatić 1 dol., Mate Poljato 1 dol., Jakov Rašpolić 50 cent., Jakov Blažević 1 dol., Ivan Flego-Dantčić 1 dol., Dinko Cerovac 2 dol., Dinko Benčić 1 dol., Jakov Draščić Bilimac 3 dol., Josip Zlatić 25 cent., Jakov Hlabetić 1 dol., Anton Hlabetić 1 dol., Antun Vrivođa 1 dol., Josip Krbavčić Šumić 1 dol., Antun Salagvardija 1 dol., Frenk Krbačić 1 dol., Jar Raspotić 1 dol., Antun Draščić 1 dol., i 25 cent. Glazbeno se društvo "Sokol" u Buzetu, putem naše novine, najsrdačnije zahvaljuje na ovom plemenitom daru i ovom znaku bratske ljubavi.

Mi se pak dičimo, da se naši ljudi, iako su silnodaleko od nas, sjećaju svakom prijedom svoje rođenje grude i budnim okom prate naš založnički sadršnji položaj.

I opet porez na vino!

Italijanski je vlasta ponovno uveli porez na vino. Razliku, ja samo u tome, što je dosad morao plaćati porez seljak, koji proizvaja vino, dok će odsele trgovci, koji ga prodaje. Trgovci vinom dotično gospodari plaćat će 12–15 lira poreza po hektolitru. Osim toga moći će i općine na-

metnuti trgovcima i gospodarima općinski porez na vino. Jasno je, da je time indirektno opet udaren proizvodjac vina — siromasti seljak. Radi toga su italijske vinske zadruge u starijim pokrajinama digle energetične prosjedje protiv ponovnog uvezanja poreza na vino.

Riješeni računske zagonekete u Narodnom koledaru "Istarska i Frančica" za 1925. godinu.

Zagonetka na stranici 97. koledara "Istarska i Frančica" za god. 1925. sastojala se u tome, da se u 36 četvrtinama jednog četveroteka imadu brojevi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 tako razvrstiti, da svaki vodoravni, svaki okomiti kao i dva unakrsna položena reda, daju zbroj 21. Pri tome se imalo upotrebiti broj 1 devet puta, br. 2 i 3 po četiri puta, broj 4 i 5 po sedam puta, broj 6 i 7 po dva puta i broj 8 jedan put.

Riješenje te zagonekete je raznoliko, a među ostalim i ovakovo:

3	5	7	1	3	2
4	1	2	1	5	8
5	4	5	1	5	1
5	1	4	6	1	4
1	6	1	5	4	4
3	4	2	7	3	2

Za pregled stiglih odgonačata i izrijebanje nagrada sastala se je u Trstu 2. marta 1925. posebna komisija. Komisija se sastojala iz: predsednika g. dr. Josta Perotta, zapisničarke "golice Prasel" i članova komisije gg. dr. Mirana Kajfina, Petre Matovićević, Spire Dobrota, Josipa Božića i Miroslava Žmaka. Komisija je pregledala sve odgonačete, koje su stigle na upravu "Istarske Rijeće" i konstatirala, da je došlo 218 odgonačata, od kojih je bilo 27 nepravilno riješenih, a 191 dobro riješeno.

Pravilno su riješili ovi:

Petar Graničić, Višnjan; Fabijanić Antun, Buzet; Štefanija Sisović, Pula; Straniči Ana, Zagreb; Andrej Pirc, Pula; Nevenka Šlipčević, Kraljevica; Franjo Rogutić, Kraljevica; Ivan Spinčić, Kač - Bačka; Krsta Andrije Roč; Milan Mazuc, Ičići; Mara Buretić, Boljun; Anta Fabijanić, Ljubljana; Rudi Modrusan, Zagreb; Kate Markežić, Buzet; Antonija Grakančić, Medulin; Josip Sladonica, Altura; Marko Calogović, Rijeka; Elvira Premate, Premantra; Ivo Periša, Premantra; Marija Turčić, Lovran; Petar Kirac, Medulin; Franjo Radetić, Matulji; Josip Klarić, Buzet; Nikica Osočan, Frančići; Vjekoslav Šepić, Dolni Rukavac; Ivan Klaric, Buzet; Marija Klaric, Buzet; Matar Mario, Pula; Franjo Kinkelja, Frančići; Dusan, Zagreb; Erco Mijo, Zanet; Olga Turčić, Pula; Ivan Radolović, Mrčana; Milan Banjanin, Opatija; Bogoljub Blazina, Mrčana; Zorka Glavčić, Pazin; Ivanka Gaberšnik, Jelsane; Josip Gregorović, Trst; Andrija Kalčić, Lovran; Josip Marot, Copolija; Maria Fabijanić, Buzet; Miroslav Jurićev, Zagreb; Ivan Slavić, Opatija; Zorka Sladonica, Pula; Blaž Valčić, Cres; Josip Dušić, Buzet; Antica Klaric, Buzet; Cerovac Antica; Buzet; Fuma Lorencin, Zagreb; Josip Benčić, Zagreb; Franjo Sloković, Zagreb; Ivan Perković, Pula; Ivan Susanj, Sv. Matij; Mira Skalamera, Kaštav; Anka Višnjan, Vrboško; Vazmina Višnjan, Vrboško; Marija Spinčić, Vrboško; Lovro Brčić, Frančići; Gjuro Bergles, Opatija; Miha Stomilović, Mrčana; Maria Stomilović, Mrčana; Josip Stomilović, Mrčana; Ivan Čalić, Mrčana; Vladimir Komparić, Mrčana; Antun Brentin, Brešica; Joso Ivesa, Premantra; Nevenka Skoko, Premantra; Pavla Alije, Premantra; Nikola Jurašin, Premantra; Vesela Stambuk, Trst; Antun Buždon,

Pula; Franjo Velčić, Cres; Ana Biljahi, Mrčana; Mate Grčetić, Pazin; Elvira Tomasić, Ičići; Drago Višnjan, Opatija; Eduard Gržetić, Pazin; Zorka Rade, Buzet; Marko Matejčić, Pazin; Eutemija Brajković, Pazin; Vanda Sajina, Volosko; Ivan Saoo, Rijeka; Stanko Starec, Rijeka; Revelante Zdravko, Pazin; Dinko Dobrić, Labin; Albert Beletić, Pazin; Božica Kolacio, Sušak; Milena Dorić, Pazin; Marija Juričić, Pazin; Ruža Matejčić, Pazin; Božica Perčović, Sv. Višnjan; Abram Perković, Pazin; Sv. Vinčenat; Ivan Krajić, Pula; Cirkopan Mate Gračić; Marin Pernat, Kraljevica; Josip Kadum, Poreč; Vladimir Cirkopan; Marija Grčić; Marija Grbac, Rijeka; Zora Šverko, Vodice; Ivan Lorenčin, Pula; Branko Ivančić, Biograd na moru; Lazar Jančić, Trst; Josip Komparić, Mrčana; Antonija Ribić, Vodice; Josip Baruska, Lovran; Marija Rakić, Pula; Vitomir Matović, Lovran; Vlimir Tomić Trošić, Pula; Marija Vrenčić, Matulji; Valentini Zuccon Zagreb; Franjo Kučić, Frančići; Ivka Stomičić, Mrčana; Zorka Šironić, Medulin; Marija Paher, Pih; Hektor Cirkopan, Geležan; Petar Zmak, Medulin; Ivan Ravnje, Žminj; Ivan Franićetić, Boljun; Pravoslav Zohil, Žminj; Marija Perčić, Lovran; Marija Velčić, Cres; Ivan Perković, Sv. Višnjan; Gervacija Bacić, Matulji; Ivan Brajan; Frančići; Ljudevit Podmilnić, Zadar; Ivan Šepić, Rukavac; Josip Mihovilović, Premantra; Maksimiljan Vidović, Lupoglavlje; Mate Banić, Pula; Ivan Lukanić, Donja Jelenje; Jakov Bubić, Pula; Ljubica Dujmilić, Pih; Ksenija Sušanj, Frančići; Stefica Šikić, Medulin; Ante Božan, Pula; Cvetko Zohil, Žminj; Smiljana Bertoša, Pazin; Ferdinand Radetić, Matulji; Dragutin Slavić, Frančići; Petar Bertok, Frančići; Srećko Dužanić, Lupoglavlje; Eugenija Radolović, Mrčana; Zora Šironić, Pazin; Nikola Martinčić, Zameč; Ivan Brnić, Cres; Augustina Cabrić, Sušak; Dusan Zuccon, Pula; Jakov Čukon, Pula; Ivan Mikovilović, Pula; Justina Crnjeneć, Pula; Marija Negri, Boljun; Marija Slavić, Matulji; Tomo Burčić, Novi Sad; Slavka Rosandra, Kaštmenica; Viktor Tušak, Sušak; Ante Josip, Matulji; Eugen Brobić, Višnjan; Vjekoslav Matulić, Kastav; Vjekoslav Kalčić, Lovran; Marija Dujmović, Beršec; Benjamin Brobić, Beršec; Ivan Dubrović, Matulji; Vanda Vojnić, Pula; Katica Jelčić, Pula; Josip Mandić, Matulji; Pjek Jurković, Volosko; Novi Sad; Luka Lorenčin, Novi Sad; Josip Velčić, Beršec; Ana Kumčić, Beršec; Božo Petrović, Veli Lošinj; Nikolet Mandić, Matulji; Josip Klarić, Buzet; Stanislav Turak, Zameč; Joakin Bertoša, Pazin; Ivan Dorčić, Pazin; Josip Varljen, Brešica; Nevena Kirac, Medulin; Ivana Vrbanac, Pula; Juljana Slavić, Frančići; Jakov Grakalić, Medulin.

Zrijebanje.

Od pravilno riješenih zagoneketa komisija je zrijebanjem izvukla trojicu, te je prema zrijebju dobio:

1. nagradu (srebrnu uru u vrijednosti od 150 L): Krsta Andjeo iz Kruška br. 52 — Roč.

2. nagradu (Istarsku Rijeću) 1 godinu, "Mladi Istrani"; "Narodni Gospodar" i "Istarske Narodne Pjesme"; Glavici Zora iz Pazina — via Dell'Acquedotto, 665.

3. nagradu (Istarske Narodne Pjesme) i "Mladog Istrani" (god. 1922); Božac Ante od Jure — Pula, via Inghilterra 4. II.

O zrijebanju je sastavljen zapisnik, kog su potpisali svi članovi komisije.

Svega po malo

Kruh, koji će biti vječno svjež.

Švicarski pekar Jean Matti iz Pully kod Lausanne otkrio je postupak, po kojem se kruh može u dozama držati svježim neograničeno vrijeme. Jedan veliki parni milin u Engleskoj kupio je od pekara patent za svatu miljin švicarskih kruha. Taj engleski parni milin otvorit će tvornicu kruha i eksportirati ga po čitavom svijetu. Kao dobar patriot, izumilac si je rezervirao prava da peče vječno svježi kruh za švicarsku vojsku.

Otkriveni drevni grad.

Dvije franceske arheološke otkrijele su otoku Kreti ruševine starog grada Male, koji je bio sagradjen oko 2100. prije Krista, a onda par stoljeća poslije u nekom ratu razoren.

Smrt austrijskoga krvnika.

Ovih dana umro je u Beču načelnik oblasti austrijski krvnik Franz Lang. On je naročio mnogo "radio" za vrijeme rata, ali se vješala bila tako reči u permanenti. Lang je također bio justificirao italijskoga nacionalista i zastupnika u Reichstagu Barišića u Trstu, a Nazarija Saura u Puli.

LISNIKA UREDNISTVA.

Iz izjava što ih je velež g. Ivan Gabrijelić, župnik u Beršetu da jednom prijetelju našega lista, i onih nekih vjerodostojnih svjedoka uverili smo se, da su mnogi one riječi. Što ih je spomenuti g. župnik izrekao u breskvoj crkvi na dan svoje inačicalje i koju su bile iznesene u "Istarskoj Rijeći" od 22. januara te godine krije svatili.

Velež g. župnik Gabrijelić zajamčio nam je istodobno, da zamjena puščog crvenog pjevanja s umjetnim neće biti nikada na našu našemu jeziku u onoj crkvi budući da će i temom uvedene umjetne pjesme biti i ostati samo hrvatske. Doznaли smo također, da će također biti opet uvedena pjevana misa mjesto sadašnjih tihih, čim se pjevači uvježbaju uz harmonij. Tim razjašnjenjem otpadaju dva glavna privorova, što ih je naš list iznio u dopisu iz Beršeta (od 22. januara) i u lisnicu Urednici od 12. februara 1925.

Mi ovo rado ispravljamo, to više, što nam je velež g. župnik obeočao, da će on kao čovjek naše crkvi umjeti, da zaštiti naš jezik u svojoj crkvi. A mi i ne tražimo više.

Sto je pale do popa Brumenu znamo, da su u prošlosti italijski svećenici prema deklaraciji našeg roda i jezika bili u svojim službenim odnosima vanredno bladni (Drživo rima prema počeočnicima, Zamliju i Laginji) a tkočivi su bili i naši prema svojim inozemnim pietpostavljenicima (Nagel, Flapp, t. d.). premda je Flapp bio pravi, rođen Italijanac, a Nagel isto takav Nijemac, dok za Brumenu znamo slij. čiji je gore list.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik:

Ivan Starčić

Tisk: TISKARA EDINOST — U TRSTU

POZORI — Ovih dana otvorili smo "Ljekarnu Riviera" na Slatini Palace Hotel u Opatiji, na novo uređena i opskrbljena sa svim ljekovima, nacionalnim i inozemnim specijalitetima. — "Ljekarna Riviera" Dr. F. Fosco — Opatija (Abbazia) Tel. 173.

NOVE GREDE IN DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bancić — Kršanci p. Žminj (Grimino), Istra.

Buzetsko društvo za stednju i zajmove

registrovano zadružna nepravilno jamčenje učiteljima god. 1897.

u BUZETU-PINGUENTE - SV. IVAN 65

je naš najbolji i najsigurniji novčani zavod u centralnoj Istri, zato je dužnost svakog našeg rođoljuba, da užale u nj svoj novac, jer ukazujuće uloške na stednju najpovoljnije, daje zajmove i otvara tekuće račune uz najbolju kreditnu mjeru, obavija i druge bankovne poslove brzo i točno

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA

**Dionička glavnica
Dinara 75.000.000**

Podružnice: Bačka Palanka, Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Crikvenica, Celje, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Dubrovnik, Gjurgjevac, Illok, Karlovac, Kraljevica, Križevci, Ljubljana, Maribor, Mitrövica, Nova Gradiška, Novi Sad, Ogulin, Osijek g. gr., Požega, Senj, Sisak, Skoplje, Split, Sušak, Subotica, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zemun, Zagreb, Ilica br. 117 a, Vlaška ulica br. 86.

Ispostave: Osijek d. g.

Brzojavni naslov: PRAŠTEDIONA.

Najkulantnije:

Izdaje:
4½% založnice i 4½% komunalne obveznice, koje imadu oprost od poreza, popularnu sigurnost i jamčevnu sposobnost.

Kupuje i prodaje:
valute i devize.

Izdaje:
čekove i kreditna pisma, obavljaju isplate na temelju akreditiva na sva tu- i inozemna mjesta.

Unovčuje:
razne čekove poglavito američanske.

Obavlja:
burzovne naloge savjesno i kulantno.

Posreduje:
kod predoznaka iz Amerike u tuzemstvo.